

VABARIIGI VALITSUS
MÄÄRUS

Inimkaubandusvastase võitluse koordineerimine ja riikliku suunamismehhanismi kehtestamine

Määrus kehtestatakse ohvriabi seaduse § 14 lõike 3¹ alusel.

1. peatükk
Üldsätted

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse:

- 1) inimkaubanduse ohvri riikliku suunamise mehhanism (edaspidi *riiklik suunamismehhanism*);
- 2) inimkaubanduse ohvri piiriülese suunamise kontaktasutus (edaspidi *piiriülese suunamise kontaktasutus*) ja selle ülesanded;
- 3) inimkaubandusvastase võitluse riiklik koordinaator (edaspidi *riiklik koordinaator*) ja selle ülesanded;
- 4) asutuste ülesanded seoses inimkaubanduse ennetuse ja inimkaubandust käsitlevate koolitustega.

2. peatükk
Riiklik suunamismehhanism

§ 2. Riiklik suunamismehhanism ja selle eesmärk

- (1) Riiklik suunamismehhanism on raamistik, mille kaudu riik täidab oma kohustust kaitsta ja edendada inimkaubanduse ohvrite inimõigusi.
- (2) Riikliku suunamismehhanismi eesmärk on aidata varakult tuvastada inimkaubanduse ohvrid, neile tuge pakkuda, neid abistada, suunata nad vajalike teenusteni ja tõkestada inimkaubandust.

§ 3. Riikliku suunamismehhanismi sisu, töövorm ja juhtimine

- (1) Riikliku suunamismehhanismi kokkulepete alusel korraldatakse oma tegevuse käigus inimkaubanduse ohvrite või toimepanijatega kokku puutuvate asutuste, ettevõtete ja ühenduste kaudu inimkaubanduse ohvrite tuvastamist, toe pakkumist ja abistamist.
- (2) Riikliku suunamismehhanismi peamine töövorm on inimkaubandusvastast võrgustikku koondav riiklik ümarlaud. Vajaduse korral korraldatakse juhtumipõhiseid arutelusid ja õppusi, moodustatakse ajutisi tööühmi, osaletakse projektides või tehakse koostööd muus vormis.
- (3) Riiklikku suunamismehhanismi juhib riiklik koordinaator.

§ 4. Riikliku suunamismehhanismi rakendajatele nõuete kehtestamine inimkaubanduse ohvrite kaitseks

- (1) Inimkaubanduse ohvrite kaitsmisega puutuvad kõige enam kokku ning nende varajase tuvastamise ja abistamise teekonda korraldavad riikliku suunamismehhanismi abil Politsei- ja Piirivalveamet, Sotsiaalkindlustusamet, Tööinspeksioon, prokuratuur, kohaliku omavalitsuse asutused, välisesindused ja kodanikuühiskonna esindajad.
- (2) Riikliku suunamismehhanismi alusel kehtestatakse seda rakendavatele asutustele inimkaubanduse ohvrite õigeaegse ja vajaduspõhise kaitse tagamiseks nende varajase tuvastamise miinimumnõuded ja standardid.
- (3) Riikliku suunamismehhanismi alusel määratakse kindlaks asutustevahelise koostöö alused inimkaubanduse ohvrite tuvastamisel ja abistamisel, sealhulgas tegevuste ajaline raam ja järjestus, suhtlemiskord ning vastutus.
- (4) Riikliku suunamismehhanismi rakendamise soovitusel kinnitatakse õigusakti, arengukava, juhise või muu dokumendiga.

(5) Täpsed nõuded Politsei- ja Piirivalveametile, Sotsiaalkindlustusametile, Tööinspeksioonile ja prokuratuurile inimkaubanduse ohvrite varajaseks tuvastamiseks, nendega töötamiseks, nende suunamiseks vajalike teenusteni, neile toe pakkumiseks ja abistamiseks ning inimkaubanduse tõkestamiseks kehtestatakse õigusaktis või asjaomase asutuse juhi käskkirjas või asutusesiseses juhises.

3. peatükk

Piiriülese suunamise kontaktasutus

§ 5. Piiriülese suunamise kontaktasutus

Piiriülese suunamise kontaktasutus on Sotsiaalkindlustusamet.

§ 6. Piiriülese suunamise kontaktasutuse ülesanded

Sotsiaalkindlustusamet täidab piiriülese suunamise kontaktasutusena järgmisi ülesandeid:

- 1) teeb koostööd teiste riikide piiriülese suunamise kontaktasutustega, rahvusvaheliste organisatsioonidega, riigiasutustega, ohvreid abistavate organisatsioonidega ning varjupaiga- ja vastuvõtuasutustega;
- 2) koordineerib abistamist, toetuse ja kaitse pakkumist piiriülestele inimkaubanduse ohvritele, kes võivad vajada rahvusvahelist kaitset või soovivad seda taotleda.

4. peatükk

Riiklik koordinaator

§ 7. Riiklik koordinaator

Riiklik koordinaator on Justiits- ja Digiministeeriumi kriminaalpoliitika osakond.

§ 8. Riikliku koordinaatori ülesanded

Riiklik koordinaator täidab järgmisi ülesandeid:

- 1) juhib riikliku suunatismehhanismi võrgustikku ja seda koondavat inimkaubandusvastast riiklikku ümarlauda;
- 2) teeb valdkondlikku koostööd riigisiseste ja rahvusvaheliste asutuste ja ettevõtetega ning kodanikuühendustega;
- 3) jälgib inimkaubanduse trende, mõõdab inimkaubandusvastaste meetmete tulemuslikkust ja teeb nende parandamise ettepanekuid ning suunab poliitikakujundust;
- 4) kogub ja analüüsib inimkaubandusega seotud statistikat ning koostab ja esitab asjakohaseid aruandeid;
- 5) juhib inimkaubandusvastase võitluse tegevuskava koostamist ja koordineerib selle elluviimist;
- 6) osaleb inimkaubandusvastase võitlusega seotud projektides;
- 7) koordineerib inimkaubandusvastase võrgustiku liikmete tehtavat koolitus- ja ennetustegevust;
- 8) täidab teisi inimkaubandusvastase võitlusega seotud ülesandeid.

5. peatükk

Inimkaubanduse ennetus ja inimkaubandust käsitlevad koolitused

§ 9. Inimkaubanduse ennetus ja inimkaubandust käsitlevad koolitused

(1) Riiklik koordinaator tagab inimkaubanduse ennetamise tegevuste toimumise ning selleks teadlikkuse ja pädevuse suurendamise ning suunab hoiakute kujundamist, arvestades ärakasutamise vorme ja inimkaubanduse trende. Ennetustegevuses pööratakse eraldi tähelepanu inimkaubanduse nõudluse vähendamisele.

(2) Riiklik koordinaator kutsub üles asjaomaseid asutusi korraldama inimkaubandust käsitlevaid koolitusi, mille eesmärk on suurendada inimkaubanduse ohvritega kokku puutuvate asutuste ja organisatsioonide töötajate pädevust, et ennetada ja tõkestada inimkaubandust, hoida ära ohvriks langemist, samuti ohvreid tuvastada, abistada, toetada ja kaitsta.

(3) Inimkaubandust käsitlevaid koolitusi pakutakse inimkaubanduse ohvritega kokku puutuvate asutuste töötajatele, sealhulgas menetlejatele ja teistele õiguskaitseasutuste töötajatele, abi- ja tugiteenuste osutajatele, tööinspektoritele, ohvriabitöötajatele, sotsiaalteenuste osutajatele, tervishoiutöötajatele ja teistele valdkonnas tegutsevatele organisatsioonidele ja kodanikuühendustele.

peaminister

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Keit Kasemets
riigisekretär